

Ya hulat ni apostol Pablo kan Tito

Paunan habi

Habaytsi ay hulat ni apostol Pablo kan Tito, ya mihay alwan Israelita ya ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo gawan ha toro ni apostol Pablo (Tito 1:4). Hi Tito ay kalamo lan apostol Pablo hên naniraw hila ha Jerusalem (Galacia 2:1). Hiya êt ya in-utoh ni apostol Pablo hên mamaala ha pami-tsi-tsipon hên maihawop lan taga-Corinto kanlan patêl ha Panginoon ha Jerusalem (2 Corinto 8:6, 16-24). Hiya ya imbalag ni apostol Pablo ha Pulo hên Creta ta êmên ya mamaala kanlan ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo ya angkapi-tsi-tsipon bayro. Di ha hulat ay inaralan ni apostol Pablo hi Tito hên tungkol ha dapat nan daygên bayro.

Kabooan hên pinakalaman

Ya umpisan hulat 1:1-4

Ya payo ni apostol Pablo kan Tito, no ay-êmên mamaala kanlan patêl ha Panginoon ha pulo ya nag langan Creta 1:5-16

Ya kangêran ya dapat itoro kanlan nagpalokop kan Apo Namalyari 2:1-15

Ya dapat mag-in pamimiyay lan ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo 3:1-11
Tawlin habi 3:12-15

Ya umpisan hulat

1 ¹Hiko hi Pablo ya mihay ampaghuyu kan Apo Namalyari, haka hikoy nag-in mihay apostol ni Panginoon Jesu-Cristo.

In-utoh na ko ni Panginoon Jesu-Cristo hên mamataniêh hên paniwala lan pinili na hên mag-in kana, haka êmên êt mamipamwang kanla hên kaptégan. Ta hata kaptégan ay ampampadyag kanla hên kalabayan na. ²Habaytsi ya kaptégan, ya ampaniwal-an la, ay ampam-i kanla hên kasiguradoan ya hila ay madyanan biyay ya ayn angga, ha langit. Hêna na pon dinyag ya hata luta ni Apo Namalyari, ya a manloko, ay nangako ya, ya idin na ya biyay ya ayn angga kanlan magpalokop kana. ³Ha

takdan panaon, ay namipamwang hi Apo Namalyari, ya Mámiligtas tamo, hén hata pangako nay biyay ya ayn angga, haka na impatsiwal a kango etaman, hén itoro ya habayto gawan in-utoh na ko.

⁴Anhulatan kata, Tito, ya nanad kon mantêg anak gawan ha paniwala ta.

An-ihalangin kata ya dyanan ka dayi hén kapatékbékan nakém, haka ingalwan ka ni Apo Namalyari ya Tatang tamo, haka ni Panginoon Jesu-Cristo, ya Mámiligtas tamo.

**Ya payo ni apostol Pablo kan Tito, no ay-êmên
mamaala kanlan patêl ha Panginoon**

⁵Imbalag kata ha Creta, ta êmên mo yarién ya a pon nayari. Ha balang balayan ya main patêl ha Panginoon, ay mamili ka hén toa ya mamaala kanla hén nanad ha in-utoh kina kamo. ⁶Hilay pilién mon mamaala ay hatoy angkahélék ha biyay la ya a hila ampanyag kasalanan, haka mimihay ahawa la. Ya maának la etaman ay dapat main paniwala ha Panginoon, dapat alwa hilan mapanyag karawakan, haka alwan mapanhumalanghang ha matoa kanla. ⁷Kanlan ampamaala ha pamit-si-tsipon lan patêl ha Panginoon, ay dapat ayn mahélék ya hinon kapintasan, ta hila ay pinatsiwal-an hén maghuyo kan Apo Namalyari. Dapat alwa hilan mapagmatag-ay, alwan mapaghuluk, alwan mapamminêm alak, alwan tulawén, haka alwan kamata hén pera. ⁸Noa, ya dapat kanla ay mahiglan mamahowén hén bisita, mapanyag kangéran, natoay ihip, hépat makilamo ha kapareho, mapanyag kalabayan ni Apo Namalyari, haka mapamigil ha sarili. ⁹Dapat lan pakapaniwal-an ya kaptégan ya an-itoro ta, ta êmên la mapataniêh ya nakém hén kaatag ha naahig ya toro, haka mahabyanan lay anhumalanghang ha pêtêg ya toro.

¹⁰Ta main mal-at ya anhumalanghang haka ampanloko, ta ya toro la ay ayn alagá, lalon-laloy na kanlan Israelita ya an-ipalékpêk ya dapat patuli hilay ampaniwala kan Panginoon Jesu-Cristo, no labay la hén madyanan hilan biyay ya ayn angga. ¹¹Yabay hilay habaytoy ampanorong bat, ta êmên hila makakwa hén pera ya para ha sarili la. Hila ay dapat patégénêh hén manoro, ta main ungnoy pamilya ya angkaguloy nakém gawan ha pamitoro la hén alwan dapat itoro. ¹²Mihay propeta lan taga-Creta ay naghabi, ya wana, “Hilay taga-Creta ay panay hén ampaglaram, haka nanad hilan ayop ya kapalimo, mangahiba haka mangatamat.”

¹³Habayto ya hinabi na ay pêtêg. Kabay habyanan mo hila hén mahakit, êmên mag-in naahig ya paniwala la. ¹⁴Daygén moy habayto ta êmên maalíh ya paniwala la ha istoryan Israelita ya didinyag lan bengat, haka ha pan-itoro lan tawo ya nanalibokot ha kaptégan. ¹⁵Hilay malinis ya kaihipan, ay ampamitad malinis ya balang hino, noa, hilay narawak ya kaihipan haka ayn paniwala, ay ampangihip hén ayn malinis, ta ya ihip

la boy nakêm la ay narawak.¹⁶ Anhabiên lan habaytoy nangarawak, ya nagpalokop hilay na kan Apo Namalyari, noa, ayn kaptêgan ya habayto, ta ampanyag hilan karawakan, haka anhumalanghang hila kana. A hila ampakadyag hên kangêran.

Ya kangêran ya dapat itoro kanlan nagpalokop kan Apo Namalyari

2 ¹Hika etaman, Tito, dapat panay mon itoro ya naahig ya kaptêgan.

²Toroan mo hilay toay lalaki hên a la honolên ya narawak ya kalabayan hên lawini. Kailangan mapaggigil hila ha sarili, haka kailangan mag-in natoay nay ihip la. Dapat pakapaniwal-an la ya pêtêg ya toro, dapat lan pakalugurên ya kapareho lan tawo, haka dapat lan têehêñ ya hinon kairapan. ³Êmbayro êt ya habiên mo kanlan toay babayi, ya dapat hilan manyag hên hépat kanlan nagpalokop kan Apo Namalyari. Paan hilan mamiyakaw-yakaw hên maniran kaatag, haka paan hilan mag-in mapamminêm alak, noa, ya dapat ay mangitoro hila hên kangêran. ⁴Ha êmbayroy dyag la, ay matoroañ la hilay alwa pon mantêg toa ya babayi hên manlugud hên ahawa la haka maának la. ⁵Matoroañ la hila etaman hên mag-in mapaggigil ha sarili, panay hên manalibokot ha kasalanan, magpakahipêg ha bali la, haka magpasakop ha ahawa la. Dapat lan daygêñ ya habayto ta êmén a mapintasan ya habi ni Apo Namalyari.

⁶Êmbayro etaman pakahabyanan mo hilay alwa pon mantêg toa ya lalaki ya mag-in hila dayin mapaggigil ha sarili la. ⁷Hika etaman, ay dapat panay kan manyag kangêran, ta êmén la mamwangan hên kaatag ya dapat lan daygêñ. Paan mon daygêñ kamungaw ya pangitoro mo, noa, ipakatoro mo ya kaptêgan. ⁸Dapat pêtêg ya kaganawan ya an-itoro mo, ta êmén mipakarêng-êy hilay anhumalanghang kamo, gawan ayn hilan mahabi kantamo.

⁹Pakahabyanan mo hila etaman hilay ipoh hên palokop hila ha amo la ha hinon ipadyag kanla, ta êmén la pahiglaêñ ya amo la. Dapat alwa hilan matobag. ¹⁰Paan lan panakawan ya ámo la hên hinoman, noa, ya dapat, ay panay hilan mapagtsiwal-an. No êmbayro ya daygêñ la, ay puriên hên balang miha ya toro ya tungkol kan Apo Namalyari, ya Mámiligtas tamo.

¹¹Madyag dayi ya hata hinulat ko, gawan impamwang ya ayn kapantag ya ingalo ni Apo Namalyari, ya ampam-in kaligtasan ha hino-hino kay na hên ya tawo. ¹²Habaytoy ayn kapantag ya ingalo ni Apo Namalyari, ay makapiakay kantamo hên manalibokot ha pamimiay ya alwan maka-Diyos, ta êmén kitamo mag-in mahonol ha kalabayan ni Apo Namalyari, mapaggigil ha sarili, haka êmén mag-in hépat ya pamakilamo ha kapareho tamo kaban atsi kitamo pon bayri ha luta. ¹³Ta êmbayro ya dapat tamon ugaliêñ kaban an-êngganan tamo ya pangubatan hên haday kahiglaan tamo. Yabay ya

pay-iltaw hên kapahilêw ya kahampatan hên panga-Diyos ni Apo Jesu-Cristo ha pag-orong na di. Hiya ya makapangyarihan ya Diyos tamo, haka hiyay Mámilitgas tamo. ¹⁴ Indin nay sarili na ha pangakbus kantamo, ta êmén na kitamo mialíh ha pamanyag hên kaganawan karawakan. Nilinisan na kitamo hên mag-in kana, ta êmén kitamon humipêg hên manyag kalabayan na.

¹⁵ Atsi kamo ya tungkulán hên itoro ya habayto. Ya kaatag ay dapat mon pakhawén ya nakém, haka ya kaatag ay dapat mon habyanan. A mo hila paulayan hên musmusén la ka.

3 ¹Ipaihip mo kanla bahén ya palokop hila kanlan main tungkulán. Dapat honolén la hila, haka kailangan panay hilan nakal-an hên manyag kangérán. ² Paan hilan maghabi hên ikahira hên hinon tawo, haka dapat paan hilan panay hên makihubak. Noa, dapat manlugud haka gumalang hila ha balang miha. ³ Gawan hên hato ay hikitamo man, ay ayn kitamon muwang ya tungkol kan Apo Namalyari. A tamo ya anhonolén, haka tampol kitamon angkagtan ha alwan kangérán. Ampakihonol-honol kitamo pon ha nangarawak ya kalabayan ya an-ikapdan bêngat hên lawini tamo. Ya angkahélék pon ha biyay tamo hên hato ay nangarawak ya pangingihip, karidyaa, haka hémék. ⁴ Noa, hên impamwang kantamo ya kangérán haka pamanlugud ni Apo Namalyari ya Mámilitgas tamo, ⁵ ay inlígitas na kitamo ha kaparusaan. Ya pangilítas na kantamo, ay alwan gawan ha pamanyag tamo hên kangérán, noa, gawan ha ingangalo na. Hikitamo ay in-anak oman gawan ha panlinis na kantamo. Haka ya Espiritu ni Apo Namalyari ay nam-i kantamon bayoy biyay. ⁶ Gawan kan Apo Jesu-Cristo ya namilitgas kantamo, ay boon nakém nan impahapát kantamo ni Apo Namalyari ya Espiritu na. ⁷ Embayroy dinyag na, ta êmén na kitamo itad hên ayn kasalanan gawan ha ayn kapantag ya ingalo na, haka ta êmén na kitamo dyanan hên kasiguradoan hên biyay ya ayn anggaan, ya an-éngganan tamo.

⁸ Pêtég ya habayto ya inhulat ko. Kabay ipakatoro mo hên mimihay ihip mo ya habayto kanlan ampaniwala kan Apo Namalyari, ta êmén hila magpakadyag hên kangérán. Habayto ay mangangéd haka mapakinabangnan la. ⁹ Dayuán mo ya pamikotang la ya ayn kapukatan ya tungkol ha listahan hên ninuno la. Dayuán mo etaman ya ayn kapukatan ya pamiistorya haka ya pamihuhubak la hên tungkol ha Kautuhan ni apo Moises. ¹⁰ Paghabyanan mo hilay ampangubatan hên hubakan, gawan alwan pêtég ya toro la. No katalwa mo hilay nan pinaghabyanan, ta a hila manggilam ay ayn nanan madyag. Dayuán mo hila tana. ¹¹ Ta muwang mo ya êmbahén ya tawo ay mangarawak, haka ya kasalanan la, ay ampamaptêg ya alwan mangéd ya andaygén la.

Tawlin habi

¹² Iutoh ko kamoyu hi Artemas, o hi Tiquico. Pamilatêng na bahén ay pakikwanan mon tupaén mo ko ha Nicapolis, ta ya labay ko ay bayro

kon maglaêh ha kawran. ¹³Pakikwanan mon hawpan hi Apolos haka hi Zenas ya abogado^a ta êmên hila tampol makabita. Siguradoên mo êt ya a hila ampagkulang ha kaganawan kailangan la. ¹⁴Hilay patêl tamo ha Panginoon, ay panay mon toroan hêñ manyag kangêran, haka mag-in mapanawop ha hinoman ya ampangailangan, ta êmên ya biyay la ay main pakinabang. ¹⁵Angkumustaên ka hêñ hilay kalamo ko di. Ikumusta mo kay etaman kanlan ampanlugud kannaêñ, ya hilay patêl ya nagpalokop ha Panginoon.

Ingawan kaw dayi ni Apo Namalyari.

^a 3:13 mamakidungot hêñ kasô ya bayaran hêñ main kasô.